

MIROSLAVA DVOŘÁKOVÁ

VYKLADAČ I.

ZUBY PORAŽENÝCH

Vykladač Janis působí
potíže králům na Tenerisu

Příběh z volného cyklu Báječný Metaprostor

VYKLADAČ I

ZUBY PORAŽENÝCH

Miroslava Dvořáková

ÚTĚK PŘED POPRAVOU

Noc se přehoupala do druhé půli a zábava vázla. Skřetí muzikant si aparaturu z bubínků a zvonečků pověsil na trám, položil hlavu na stůl a tiše chrápal. Postarší kupec od stolu pod oknem dál úporně vychvaloval výhody psího sádla, ale preclíkářce už taky padala hlava. Nad mísami se zbytky lojových škvarků falešně prozpěvovala partička besinských námořníků. Obě urousané holky, které si mořští vlci přivedli z přístavu, už nepokrytě zívaly a mžouraly ke schodišti vedoucímu do patra. Snad jen karbaníci uvelebení u krbu zůstávali bdělí, protože tam šlo o prachy.

Janis se jako čerstvý příchozí posadil k volnému stolu ke vchodu do kuchyně a soustředil se na horkou zelňačku. Už jak miska přistála na stole, zabrnělo ho za krkem, jak se o jeho rozhraní otřel démoní výboj. Nebylo to v budově, ale někde poblíž. Bylo to tak povědomé, že zkřivil rty do úsměvu. Zakvedlal kousky brambor a klobás a odhodlaně nabral další lžíci. Co je venku, se ho netýká.

Dusot na zápraží, závan studeného vzduchu a do výčepu se nahrnula trojice mládenců, samá krajka a peří. Že cesta podél pobřeží je samý kámen, nešlo přeslechnout. Chtěli večeri a ubytování, to se rozumí. Strojeně příkyvujícím hostinskému vyprávěli, že tady v Nemesii studují diplomacii, ale teď se vrací domů, do Akezonu. V jejich hlavním městě to vře. Král Suech fatálně ochořel, dokonce to vypadá, že nedožije konce týdne.

Janis si pomyslel, že Suechův nástupce bude udělovat nové úřady a tatíkové těch hejsků mají strach, aby rodiny nepřišly zkrátka. Napadlo ho, že nový král, ať už se jím stane kdokoliv, by ho mohl potřebovat. Ale Akezon byl od Erijenova panství pořád moc blízko... Ostatně, už měl koupený lodní lístek na Mreonův vánek, takže nebude měnit plány.

Hospoda zatím s novými hosty ožila. Jak se mládenci u výčepu natrásali, zatarasili průchod ke schodišti. Přinutili tak svého sluhu proplétat se s jejich zavazadly mezi stoly. Hoch musel uhýbat rozjařeným Besincům, kteří s děvčaty hráli flašku a honili se vzájemně kolem stolu, až ke dveřím do kuchyně, kde seděl Janis. Prohnutý pod bagáží absolvoval ten hoch trasu ze dvora k patě schodiště zatím dvakrát, z toho jednou téměř porazil skřeta, který se vypravil na dvůr na záchod. Kdosi utrousil poznámku, jestli těch zavazadel na jedno přespání už nestačí, ostatní se zasmáli.

Janis situaci vyhodnotil jako neškodnou a soustředil se na poslední kousek klobásy. Ve chvíli, kdy byla na lžici, byl sražen řítící se bednou.

Vše provázel řinkot rozbíjeného nádobí a praskání dřeva.

Rozplácl se na kamenných dlaždicích v troskách židle pod převrženým stolem, u kterého seděli hráči kostek a stejně tak skončil v keramických střepech i zbytek polévky. Hospoda burácela smíchem. Vzteky se mu zatmělo před očima. Okamžitě se ale opanoval, když zaznamenal, že těsně vedle něj se zvedá z podlahy útlá postava. Tehdy mu došlo, že škodolibá zábava nebyla zaměřena proti

němu. Terčem byl podomek vracející se s další obludnou bednou, kterému kdosi podrazil nohy.

Na nešťastníka se okamžitě snesla sprška nadávek. Janis se v duchu podivil, jak mohl tak útlý mládenec, snad ještě dítě, utáhnout bednu určenou pro dva silné dělníky z doků. Pak zahlédl jeho tvář. Podle světlé kůže se stříbřitým leskem, jemných rysů a černých kratinkých vlasů rozpoznal kreneva. Zarážející byl jeho dětský vzhled. Pak si vzpomněl, že ve Druhém věku krenevové potomky mívali.

V úsilí udržet si masku se nasupeně rozhlédl a pomalu vstal. Bedna ležela neporušená v uličce, zato židle byla napadrť a hostinský to námořníkovi, který měl sviňárnu na svědomí, právě vyčítal.

Ale potměšilce se překvapivě zastal samotný majitel postiženého, který už se mezitím stačil představit jako Fenest, dědic vévody Boneta. Zelený kámen velikosti husího vejce zasazený v jilci jeho meče jasně svědčil o skvělém rodinném zázemí. „Přece nebude tak zle, hospodský. Zmetek vydrží všechno a za tu židli rád zaplatím.“

„A co jeho polívka a nádobí?“ rozčiloval se výčepní a ukazoval na Janise.

Bonet junior zvedl obočí, povýšeně se na Janise podíval a broukl: „Ale jistě. To jídlo zaplatím.“ Znechuceně nakrčil nos a ukázal na Janisovy vysoké kožené holínky. „Zmetek to vyčistí.“

Kolem zašoupaly židle, jak štamgasti povstali, aby se mohli na Janisovy boty podívat. Na původně lesklém povrchu, teď ulpívala slizká vlákna kysaného zelí.

Ozvalo se rozpačité pochechtávání. „Povidám,“ broukl potměšile prodavač psího sádla, „pro bednářskýho tovaryše jsou ty boty nějak moc nóbl...“

Janis zachoval netečný obličej. Byla to od něj malichernost. Věděl, že ho ty boty můžou dostat do průšvihů, ale prostě si nemohl pomoci. Dřeváky nesnášel, na lýčené sandály se nemohl ani podívat. To už by radši chodil bos. Sakra. Pokrčil rameny, položil si ruku na srdce, kde měl na kapse kazajky přistehovanou cechovní značku bednářů se dvěma hranatými hřebíky, a do nastalého ticha rozvážně prohlásil: „To je jasný jak facka, vašnosti. Botama mi zaplatil pan Hojimen z Jekevenu. Za to, že jsem vyrobil rakev pro jeho jedinýho syna Breba, kterýho rozpáral kanec. Brebovy boty byly úplně nový. Pan Hojimen měl větší nohu, mně byly akorát. Do rakve by jich bylo škoda.“

Když se hospodou prohnalo chápavé zamručení, Janis se rozhlédl po náhradní židli.

Fenest, syn vévody Boneta, se ale projevil jako důsledný mládenec. Dříve, než se stačil usadit, křikl: „Zmetku dělej!“

Krenev mezitím sesbíral střepy, nyní se vysoukal zpod stolu a zamířil do kuchyně.

„Kam jdeš, hovado?“ obořil se na něj majitel.

Otrok se vrátil, blýskl stříbrnýma očima po Janisovi a předstoupil před Fenesta. Už asi tušil, co bude následovat. Vyzařoval ztělesněnou obezřetnost. „Pro hadr, vaše milosti,“ pronesl zastřeným hlasem.

Akezoňan se mrazivě usmál. „Nezdržuj. Větší škodu už mi dělat nebudeš.“

Jeho slova vyvolala rozpačité pokašlávání napjatého publika.

Otrok si mlčky přešlápnul.

Vůkol se rozhostil pískot a tlumené pochechtávání. Janis cítil, jak přihlížející to divadlo přitahuje. Kdyby se jednalo o smrtelníka, nikdo z přítomných by se tak dobře nebavil, ale na krenevy měli spadeno samotní bohové a Fenest jednal přesně podle diktátu současné víry. Byli zvědaví, jestli krenev vyčistí boty rukávem, nebo dokonce vlastním jazykem...

„Dělej,“ zavrčel Fenest.

Krenev s výrazem osoby, která je dávno po smrti, svlékl šedivou halenu, zmuchlal ji místo hadru a klesnul na kolena.

Se zbytečnou přecitlivělostí Janis problémy nemíval, ale toto bylo příliš. Sehnul se, vytrhl krenevovi halenu z ruky, a zavrčel: „Vyřídíme to na dvoře.“

Vévodův syn nakrčil nos. „Copak nevíš, co se říká?“

Když Janis mlčel, patricij se vědoucně ušklíbnul. „Chtěl jsem ti vyplatit bolestné. Ale když si to vybereš v naturáliích...“

Napětí opadlo, knajpa se rozduněla chechotem a pískotem.

Častován lechtivými průpovídkami, odvedl Janis kreneva ven. Na dvoře mu halenu vrátil. „Vyčistím to sám,“ štěknul a dál se o něj nestaral. Byl znechucený. Když o nich jako chlapec v semináři čítal, provokovalo ho, jak jsou texty tendenční. Krenevové v nich byli vyličení pokaždé jako zlovolní a pomstychtiví náfukové, kteří si zatracení plně zaslouží. Tajně se té demagogii posmíval, a v nejprísnějším soukromí jim držel palce. Ale když prvního z nich

uviděl na vlastní oči, byl zklamán. Čišela z něj poníženost a beznaděj. A tento nedorostlý exemplář nebude výjimkou.

Sebral z koše na náspě chomáče pazdeří a pod lampou u vchodu do stájí si boty vyleštil. Na čerstvém vzduchu už nedokázal dál potlačit emoce a z jeho úst plynul téměř souvislý proud dwentenských nadávek. Odhodil poslední smotek, a konečně se na prokletého podíval.

Krenev vyšel ze stínu do světla. Jeho netečná maska byla pryč. Napřímil se, stříbřité oči mu zaníceně plály, ústa prohýbal jasně patrný náznak úsměvu.

Janise zamrazilo. Vybavilo se mu zprofanované proroctví hlásající, že svět se otrese, až se krenev usměje. Byla to často používaná hláška, kterou lidé hodnotili neměnnost obecných nešvarů. Znamenala, že svět se prostě nezmění nikdy.

„Tvé maskování je skvělé. Je to k nevíře při životě, jaký vedeš,“ řekl krenev obdivně. „Jakou máš specializaci?“

A ještě tohle. Jako pěna z pípy v Janisovi vykypěla zlost. Co si ten prokletec vlastně myslí? Místo aby poděkoval, že ho ušetřil ponížení, ještě bude vyzvídat. „Jak můžeš, sakra, vědět...“

Krenev ukázal přes dvůr směrem ke kulaté věži vyčnívající nad střechou stájí. „Myslíš, že jsem si tvého větření nevšiml? Tam nahoře pod střechou probíhá obtížný porod. Psi zalezli do chléva a kočky do slámy. Trsuahovu přítomnost cítíš stejně intenzivně jako já.“

Chtěl naznačit, že otcem dítěte je někdo tak významný, že si mohl dovolit zaplatit diákona s přivolavačem. Než bohyně Ixona propustí

novorozence na svět, přivolaný démon na sebe přebere nejtěžší bolesti a ochrání rodičku před Plamenným mořem.

Janis obrátil oči v sloup. „Trsuaha jsem zaměřil snadno, protože se známe. Naposledy jsme se ale nepohodli...“ To byla pravda. Po závěrečných zkouškách na Trnitém ostrově odcházel k mistru Estebanovi na Erijenův dvůr. Trsuah se mu posmíval, že jde sloužit větším hlupákům, než je on sám a Janis běsovi zase omlátil o hlavu, že je renegát.

Současní bohové, sahíjinové, totiž démony zdělili po krenevech, pánech Druhého věku. To krenevové za svých časů lidi a démony stvořili.

Některé světy Perweonova kotle byly démony přímo zaplevelené. Démoni stejně jako draci a baziliškové dokázali prostupovat oponou a z pouhé nudy dělali na Tenerisu – světě smrtelníků, zmatky.

Sahíjinové, páni Třetího věku, tomu po Jestřábí hoře udělali přítrž. Roztřídili démony do kategorií a přístup na Teneris podřídili přísným pravidlům. Démoni až pozdě pochopili, že dostali něco, co vůbec nechtěli. Mnozí se sahíjiny kolaborovali ještě před rozhodující bitvou. Janis sice nevěděl, jak konkrétně se před dvěma sty lety zachoval právě Trsuah, ale teď sloužil právě Nejvyššímu sahíjinovi, Tyneonovi, a to hovořilo za vše.

„Není moc takových, co je Démon bolesti nechá odejít poté, co se s nimi nepohodne,“ poznamenal ironicky krenev. „Ale na přivolavače démonů vážně nevypadáš. Ti bývají většinou těžké váhy.“

„Jsem vykladač,“ štěknul Janis.

Krenev přikývl. „Zvláštní.“ Stopa ironie v jeho hlase Janise popuzovala. Současná společnost věřila doktríně, že dvě staletí poroby z bývalých pánů Druhého věku veškerou sebeúctu vymazaly, ale krenevovo chování svědčilo o opaku. Navíc ho štvalo, jak snadno ho poznal. Jeho maskování bylo opravdu mnohem lepší, než kohokoliv jiného. Dobře to věděl.

„Jak jsi, sakra, poznal, že...“

„Máš vodivé rozhraní,“ skočil mu do řeči krenev. Ironie byla pryč. „Slabé, ale o to zajímavější. Schopnost vycítit magii nám vzít nedokázali. Souvisí s naší podstatou stejně jako nesmrtelnost.“

Když Janis dál nasupeně zíral, otrok pohodil hlavou. „Uráží tě, že s tebou mluvím jako rovný s rovným? K čemu by ti bylo, kdybych tě zahrnul poníženými díky, když můžu zařídit, aby ses naučil, jak se ubránit zaprodání? I když jsi to doposud neudělal, jednou by se to dozajista stalo. V Akezonu, na dvoře královny vdovy Teji, slouží má sestra Qlea. Naučí tě, jak bez rizika znetvoření naslouchat reziduálnímu šumu z informační sítě, a všechno ostatní, co na Trnitém ostrově nedokázali.“

„Myslíš, že o to stojím?“ vyprskl Janis.

„Ano,“ šeptl mladík se starýma očima.

„Co když se ve mně mylíš?“ ušklíbnul se, „co když se tě prostě jenom tak moc štítím, že jsem si ty boty raději očistil sám?“

Krenev vzpurně pohodil hlavou. „Možná jsi ještě příliš mladý.“

Dveře hostince se prudce rozletěly, dvůr zalila záplava světla. Dva vzájemně se podpírající karbaníci vrávorali směrem ke hnojišti.

„Jak to jde?“ křikl ten, jehož košile svítila do tmy.

„Cukrůůů, cukrů,“ poškleboval se jeho kumpán.

„Rozhodnutí, jestli nabídku využiješ, je na tobě, mágu,“ zavrčel krenev.

Janis se rozesmál. „Kdybych se z nějakých obskurních důvodů rozhodl tvou sestru na akezonském dvoře vyhledat, propadl by mi lodní lístek. Honí mě celá Erijenova armáda.“

Otrok vážně přikývnul. Z vysoké boty vytáhl krátký váleček. V kalném světle lucerny se zaleskl žlutý kov. „Akezon je to nejlepší místo, kde se ukrýt, protože pod svícnem je tma. Toto ti pomůže se na Suechově dvoře etablovat.“

Janis zvedl obočí. „Nepotřebuješ to sám?“

Krenev jej obdařil shovívavým pohledem. K čemu by zatracenému bylo zlato? Kletbou Honor-re obraný o tvořivou sílu, přinucený sloužit smrtelníkům, nepotřebuje jídlo ani vodu.

„Až se s Trsuahem usmíříš, tak ho ode mne pozdravuj. Mám málo šancí se s ním setkat,“ řekl trochu rozpačitě krenev.

Janis na padlého vytřeštil oči. Nechápal, jak může příslušník zotročené rasy tajně komunikovat se služebníkem svých přemožitelů.

Krenev mu údiv vyčetl z obličeje a řekl: „Věci nejsou pokaždé tak, jak se jeví.“

„Určitě se nejmenuješ tak, jak na tebe volali,“ řekl Janis.

„Máš pravdu,“ přikývnul. „Jsem Ravens.“

„Janis.“

Krenev se znovu usmál. „Jednou se zase setkáme, Janisi.“

Když se vrátil do výčepu, studenti právě stoupali po schodišti do svých pokojů. Na jeho stole čekala náhradní porce zelňáčky, tak se do ní pustil.

Skřet, kterému Besinci zaplatili další rundu, sundal z trámu nástroj a hlubokým a kupodivu příjemným hlasem začal zpívat o Perweonově kotli. Odrhovačku o stvoření světa znal úplně každý. I když si ji bardové obměňovali podle nálady, refrén byl vždycky tentýž, a když k němu skřet poprvé došel, osazenstvo knajpy se ochotně přidalo:

„Jó, byl to velký Perweon
kdo zahájil ten světa shon!
Jó, byl to velký Perweon
kdo zapálil pod kotlem!
Jó, byl to velký Perweon,
kdo vhodil jáhly do polívky
Byl to velký Perweon,
díky němu žijem!“
jablkovci pijem!“

Píseň byla dlouhá, ale ve skřetově podání byla tak zábavná, že Janisovi několikrát málem zaskočilo. V základním podání popisovala kosmologii.

V době, kdy na světě ještě nebylo nic, dostal Prvopočátek jménem Perweon hlad. Naplnil kotel vodou a vhodil do ní jáhly a sůl. Výsledek mu nechutnal, tak pod kotlem zapálil oheň. Voda v kotli se začala ohřívat. Jak se Perweon nad kotlem nakláněl, aby se podíval, jestli je už hotovo, kýchnul, a slina dopadla přímo do vařící se polévky.

A protože to, co vykašlal, bylo božské, nakazil tím každé zrníčko kolotající v kotli. Jáhlová zrnka se proměnila v živé světy... Byly jich myriády. Perweon zmírnil oheň, aby polévka nebyla příliš horká a jal se svým božským zrakem sledovat, co se na jednotlivých světech děje. Na některých povstali první bohové. Na Tenerisu netrebové, kteří tvořili zvířata a rostliny a skřety, na jiném světě, Olewenjenu, povstali glentechové, a na dalších světech zase další božské rasy. To, co uviděl, Perweona tak zaujalo, že od pozorovaného nemohl odtrhnout zraky. Sledoval život v kotli tak intenzivně a jeho pozornost se postupně natolik rozptýlila, až dokázal vnímat děj na deseti světech současně, pak na dvaceti... Množství Perweonem sledovaných světů se stále zvyšovalo, jak nechtěl přijít ani o jeden detail, až nakonec se svým kotlem splynul. Oheň, který zažehl, stále hoří, a ještě mnoho dynastií bohů se vystřídá, než uhasne. Až se tak stane, světy v kotli přestanou vířit a bez energie zaniknou.

Nikoho z posluchačů nikdy nenapadlo se zamyslet, kde vzal Perweon kotel a kde jáhly, když bylo těsně předtím řečeno, že na světě kromě něj samotného nic jiného nebylo. Ale takové už odrhovačky bývaly. Nelogické.

Janise zaujalo, jak vtipně se muzikant s popisem nejranější historie světa vypořádal. Jeho kolegové se při popisu obvykle omezili jen na Teneris. Zmínili, že první božskou rasou byli netrebové, druhou krenevé a tou třetí a nejdokonalejší současní bohové sahíjinové. Jenže Písečník to vzal podrobněji a obdobně se věnoval i vývoji na Tenerisu. V několika slokách popsal, jak netrebové v Prvním věku stvořili rostliny, houby, zvířata a skřety. Skřetové se cítili utiskovaní a

vymodlili si nové bohy – krenevy. Krenevané netreby vyhladili do posledního a opanovali Teneris, čím zahájili Druhý věk. Krenevané ve Druhém věku poslali skřety do skal a sami stvořili lidi a demony. Jenže lidé se cítili krenevy utiskovaní a vymodlili si své vlastní bohy – sahíjiny. Ale protože jsou sahíjinové milosrdní, k definitivní genocidě svých předchůdců nepřistoupili. Sami sahíjinové uplácali v současném Třetím věku jen bazilišky a draky a dál se zabývají kultivací nebo převýchovou bytostí, které po předchůdcích zdědili. Písečník neopomněl do písně zakomponovat uštěpačnou zmínku o tom, že sahíjinové dodnes lidi pokládají za své oblíbence. Janis se jeho zatrpklosti nedivil. Krenevané dopustili, aby si lidé skřety podmanili, a sahíjinové to nechávali tak, a navíc lidskou rasu ochránili před mnohem odolnějšími vývojově mladšími demony.

Písečník právě dozpíval, když se ze dvora ozval dusot kopyt.

Při pohledu na šest našťvaných a unavených vojáků hostinský ožil: „Barone Hutosine, to je let, co jsme se neviděli! Stále v gardě hraběte Erijena? Co děláte v přístavu?“ zahalekal.

„Zdravím, Quentone,“ houkl Hutosin. „Hledáme takového nastrojeného hejska. V pěkném zeleném kabátci a v černém plášti lemovaném kožešinou. Světlé vlasy, bílá kůže, zelené oči, fajnový ručičky. Má možná meč, ale dokáže jen práskat hubou. Je to vykladač. Jmenuje se Janis z Hlubiny. Kdo o něm ví, dostane zlatý gaviál.“

„Co provedl, ten vykladač?“ optal se hospodský.

Hutosin si přihnul z korbele a mávl paží. „Původně byl u mistra Estebana v učení. Esteban, to byl panečku vykladač. Jediná jeho předpověď se nikdy neminula. Ale byl nejmíň pět set let stár. Když si

jeho duši démoni odnesli, potřeboval starý pan hrabě vyložit. Ten nedouk, Estebanův žák, to zmršil. Hrabě ho odsoudil na hranici, ale kdosi mu pomohl utéct.“

Hospoda zašuměla zájmem. Jakmile vykladače dopadnou, bude upálen. Tak to chodilo věky věků.

Janise ani nenapadlo se nahrbit. Hutosin si ho pamatoval jen v sametu, světlavého s elegantně upravenou bradkou. Teď byl oholený, vlasy pod pletenou hučkou měl obarvené načerno, kůži osmahlou sluncem, oblečený v kazajce z hrubého sukna stažené opaskem z drhaných provázků.

Mezitím, co Hutosin řečnil, jeho muži šmejdili v kuchyni a po chodbách. Bylo jen otázkou času, kdy zamíří do stáje. Kdyby si lépe posvětili, mohli by podle ohlávky poznat Jarunu, v korytě pod senem najít zabalený meč i výbavu. Všechno stálo spoustu let dřiny, nezbude než ty pitomce navést na falešnou stopu.

„Zelený kabátec byl zdobený perlami?“ ozval se, čímž na sebe strhl všeobecnou pozornost.

„Ovšem,“ zahřímal důstojník. Obrátil se k jeho stolu a shora na něj shlížel. „Takže jsi ho viděl. Kdy?“

„Před týdnem na trhu v Deflee, vaše blahorodí,“ odpověděl tázaný. „Jsem bednář. Chtěl, abych mu vyrobil lodní kufr. Potřeboval to rychle. Do včerejška, než odplula Ixonina vášeň.“

Vojákovi poklesla čelist. „Do prdele,“ zaklel, „to nám ještě scházelo.“ Houkl na hospodského, aby přinesl pivo, vklouzl na židli naproti. „Pověz, co ještě říkal.“

Janis snaživě vykulil oči. „Jenom lamentoval, že potřebuje stihnout tu loď...”

Jeden z vojáků, který se předtím opíral o futra do kuchyně, a nedůvěřivě si bednářského tovaryše prohlížel, se k důstojníkovi naklonil a cosi mu pošeptal do ucha. Hutosin přikývnul a s úšklebkem na Janise vyjel: „Kde jsi ukradl ty boty, chlíváku?”

Vykladač pochopil, že voják měl lepší výhled pod stůl. Obdařil důstojníka bezelstným pohledem. „Ty jsem onehdá dostal místo peněz, vašnosti!”

Od sousedních stolů se ozvalo podpůrné mručení. Hutosin v domnění, že je to veřejně známá záležitost, nad tím mávl rukou. Zvedl se od stolu, a na toho podezíravého křikl: „Svolej ostatní. Musíme do doků. Když najmeme malou rychlou loď, dohoníme Ixoninu vášeň ještě před Wendonským průlivem.“

„A co ten slíbený gaviál, vašnosti?” zakňoural Janis.

„Odměnu si vyzvedni na dvoře hraběte Erijena,” odbyl ho znechuceně Hutosin.

+++

Vojáci zmizeli a cesta do Akezonu se rázem jevila reálněji než původně. Bylo možné, že zrekvírují právě Mreonův vánek... Při představě, že zítřejší den zase stráví v sedle, si Janis otráveně povzdechl.

Na jeho džbáněk dopadl stín. „Zvláštní,” zapředl mu do ucha tichý hlas, „na trhu v Deflee jsem byl minulý týden taky. Je to tam docela

malé. Na náměstí vystupovali provazochodci. Myslím, že chlapa v zeleném kabátci s perlami bych si určitě všimnul... A ty boty jsou opravdu pěkné.“

Necítíl žádné brnění, takže skřet ani Trsuah v tom prsty neměli. Oslovil ho člověk. Všichni, které si prohlédl, když do šenku přišel, vypadali naprosto neškodně. Zády seděl jenom ten u karet. Mohlo jít o žoldáka, zběhlého studenta nebo zchudlého šlechtice. Počkal, až se posadí a pak k němu pokradmu stočil zrak. Mohli být stejného věku. Jeho profil působil i přes strniště ušlechtilé. „Chceš mě vydírat?“ zavrčel s jistotou, že nemá smysl dál hrát pitomce. Chlap ho odhalil nejspíš podle bohaté slovní zásoby. Příště si dá větší pozor.

Cizinec se uchechtl. „Naopak. Jmenuju se Gwen.“ Sáhl do kapsy a vytáhl balíček karet. „Dáme partičku?“ Byly to obyčejné listové karty, evokující šest ročních období. Janis hrát uměl, ale žádné potěšení v tom neviděl. Zatímco otrapa rozdával, přichystal si hromádku měďáků. Shrnul karty do dlaně a vynesl šiškovou čtyřku. Bylo mu jedno, kolik prohraje, jen se ho chtěl zbavit.

Cizinec ji přebil šiškovou devítkou a vynesl obilní trojici. „Hezky do stodoly,“ tetelil se.

Janis obrátil oči v sloup, vyrovnal ovocnou šestici a vyhodil šiškového mága.

Cizinec nadšeně hvízdal. „S takovou ti nezbude na pozdější obranu, vykladači.“ Poslední slovo jen vydechl.

Janis překryl karty rukou a sykl: „Tak znova: Co chceš?“ V duchu už se pomalu smířoval s variantou, že když to jinak nepůjde, vyláká ho ven, a zabije.

Gwen se mu upřeně zadíval do očí. Byly nebesky modré. „Viděl jsem tě na Erijenově dvoře. Ty, přítel jeho syna a slavný mág, by sis o nájemného žoldáka ani boty neotřel, ale teď se situace změnila. Potřebuji, abys mi vyložil.“

Janis pohodil hlavou a sykl: „Blázníš?“

Gwen uličnický zamrkal. „Vy šarlatáni se neradi perete, že?“

Vykladač potlačil další zaklení. „O rozruch nestojím.“

Gwen se kloklavě zasmál. „Hádám, že než jsi sem zapadl, stačil sis v docích ještě jako dobře oblečený patricij, koupit lístek na Mreonův vánek. Tu loď si Erijenovi vojáci vypůjčí ke stíhání Ixoniny vášně. Až se vrátí, stopa bude vychladlá.“

Ten chlap ho neskutečně štvál.

„Stejně jim dojde, žeš to byl ty, kdo je obelhal,“ pokračoval Gwen. „Tys toho starocha ale musel nasrat... No tak, nebuď srab a vylož mi.“

Janis zavřel oči, aby mu z nich cizinec nevyčetl vztek.

„Karty jako karty,“ švelil vemlouvavě Gwen. „Zdejší štamgasti jsou tak hloupí, že triftové karty od listových ani nepoznají...“

„Už mlč,“ štěkl vykladač. Celá situace byla groteskní. Listové karty nechal okatě rozhozené, a sáhl k opasku. Cizinec ostražitě strnul. Vzápětí se jeho ústa roztáhla do širokého úsměvu, když Janis na stůl opatrně, aby to viděli jen oni dva, vytáhl balíček triftových karet. „Co chceš vědět?“ broukl, zatímco míchal.

„Do svých patnácti jsem studoval,“ řekl Gwen. „Teologii, historii, aritmetiku, logiku, teorii vojenství i umění. Po otcově smrti panství převzal nejstarší bratr a vykopnul mě z domu. S mečem to sice

zvládám, ale lépe to umím se ženskými. Jenže, která by chtěla třetího syna? Co mám dělat, abych neskončil v příkopě u cesty?“

„Vyložím ti do čtyřky,“ zamumlal Janis. „Vlevo nahoře bude karta, která znázorní problém, vpravo nahoře okolnosti, vlevo dole se ukáže, co máš udělat a vpravo dole se objeví, jak to dopadne.“

Vyložil čtyři karty. Vlevo nahoře se objevil herec, vpravo nahoře svět, vlevo dole kolo štěstí neboli boží volba a vpravo dole byl král. Význam série byl natolik jasný, až se Janisovi zatajil dech. Tento člověk byl předurčen na vladařský stolec. Neodvratně. Rychle třesoucími prsty karty shrnul do dlaně.

„Tak co?“ dorážel Gwen. Zjevně si povšimnul, že to vykladače vzalo.

„Divím se, že vás z domova pustili tak nalehko, Jasnosti,“ prskl jedovatě Janis. „Je to nějaká zkouška dospělosti a oni vás na dálku hlídají, abyste si nenatloukl? Ze které země vlastně pocházíte? Tady v Nemesii je následník ještě mimino. V sousedním Akezonu je následnicí princezna Gizela, protože její bratr Emerich je z levého boku. Že by Daresie? Kewendon? Nebo nějaké ostrovní království?“

I ve špatném světle bylo patrné, jak cizinec zbledl. „Panství mého bratra, barona z Hyberoku, se nachází šest dní odtud, ale už pět let jsem tam nebyl. Laskavě mi pověz, co ty karty znamenají.“

Hodiny mentálních cvičení na Trnitém ostrově nebyly nadarmo. Stačil jediný pohled do Gwenových planoucích očí a Janis poznal, že nelže. A přesto, karty hovořily zcela jasně. Ukryl balíček do kapsy, a řekl: „Staneš se králem, Gwene z Hyberoku. Okolnosti i bohové stojí při tobě.“

„Lžeš!“ sykl Gwen, „to přece nemůže být pravda!“

„Je to pravda.“

Nemesijec se náhle zatvářil, jako kdyby všechno pochopil. „Ach tááák, on to Hutosin vlastně říkal. Jsi ještě mladý a pořádně to neumíš. Tím se vše vysvětluje. Démon, kterému ses zaprodal, je asi trochu flink.“

Janis se hořce usmál. Nemělo smysl vysvětlovat, že on svou duši prodávat nehodlá. „Ještě nikdy jsem se nemýlil.“

Baronský synek položil hlavu do dlaní a houkl: „Nedělej si ze mě srandu.“

Jeho slova naštěstí zanikla v šoupání lavic, jak se hráči kostek zvedali od stolu. Noc spěla k ránu, dokonce i hostinský už se vytratil, námořníci s děvčaty zmizeli do pronajatých pokojů dávno předtím.

Janis počkal, dokud poslední z hráčů nezmizel v patře a pak rovněž vstal. „Nežertuju ani nelžu,“ řekl. „Jestli se příště uvidíme, budeš mít na hlavě korunu.“

Nemesijcova ruka jej drapla za rukáv. „Jedu s tebou.“ Pokusil se ji setrást, ale muž se ho držel pevně. Už toho začínal mít dost. „Nemám zrovna co na práci,“ drmolil překotně Nemesijec. „A pokud je můj osud předem daný, neuteče mi. Copak nejsi zvědavý, jakým způsobem se výklad naplní? Než se tak stane, můžu tě chránit.“

Janis už chtěl odseknout, že ochranu nepotřebuje, ale pak se zarazil. Erijenova komanda hledala jednoho muže. Když budou cestovat ve dvojici, mohlo by to pronásledovatele zmást. Důvěřovat lidem bylo v jeho profesi riskantní, ale když zíral do těch bezelstných očí...

Gwen naprosto přesně obrat v jeho názorech vycítil a napřáhl k němu pravici.

Janis se jí chopil. „Tak dobře. Mám namířeno do Akezonu na dvůr krále Suecha. Měli bychom vyrazit, Gwene z Hyberoku.“

Nastal Emkener, svítalo, když vyšli na dvůr. Nemesiec se krotce usmál a řekl: „Aby se výklad naplnil, měl bych na Hyberok zapomenout. Mohl bych se vydávat za prince z Jižních ostrovů a ty za mého osobního mága. Pokud ještě máš ten kabátec pošíty perlami, mohl bys mi ho v Akezonu půjčit.“

Gwenova drzost Janise fascinovala. Nevěděl, jestli se má vztekat, nebo se smát. Už už se nadechoval, že podržtažku podvodníkovi hrát nebude, ale pak si řekl, že je to vlastně jedno. Vytáhl balík s šatstvem zpod hromady sena a houkl: „Zabal to do houně a přivaž k sedlu.“

Gwenova tvář roztála v širokém úsměvu. „Vždyť akezonský král má dceru na vdávání! V tomhle kabátci ji určitě dostanu!“

Vyvedli koně na dvůr.

„Hlavně dbej, aby ty hadry nikdo neviděl, dokud nepřekročíme hranice,“ broukl Janis.

LESK A BÍDA VYKLADAČŮ

Den a noc s přestávkami pro koně strávili na cestě. Zastavili až ve Vibetu, městečku v podhůří Forkudských Bran, kde se v penzionu u Tlusté Otely vyspali, najedli a slušně oblékli.

Janis se zbavil masky řemeslníka a opět si připnul pochvu s mečem. Gwena existence zbraně v Janisově vlastnictví provokovala a několikrát se na to pokusil zavést řeč. Po světě se mágové pohybovali jen zřídka. Každý nově vyškolený se usadil u svého mecenáše a tam setrval až do smrti. Ty úspěšné si patricijské rodiny drživaly v měkce vystlané zlaté kleci po mnoho generací, a pokud je pouštěly z dohledu, pak jen na přímý příkaz králů, či z vůle bohů a vždy s ozbrojeným doprovodem. Obecně platilo, že kouzelníci, vykladači, zaříkávači i vědmy tráví životy v laboratořích prosycených sírovými a rtuťovými výpary, které dříve či později zkrouť jejich těla do groteskních podob, zbrázdí vráskami a pokryjí kůži mokvajícímí vředy na povrchu a novotvary uvnitř, takže vzniknuvší kreatura rozhodně nemá na to, aby dokázala vládnout mečem.

Lidé netušili, že deformace vznikají nejčastěji vlivem opakovaných zlomenin kostí a otoků tkání následkem emočního přetlaku při odposlouchávání ze sítě. Citelná a častá zranění srůstala i přes sebelepší péči nakřivo. Podle míry znetvoření se dalo usuzovat na věštecký talent, podle četnosti boláků na obličejích léčitelek se zase dal odhadovat léčitelský um, protože vědmy poté, co podepsaly dohodu

s Trsuahem, démonem bolesti, do mokvajících plyskýřů natahovaly průvodní projevy chorob.

O kvalitě vykladačů triftových karet svědčil jejich dožitý věk. Málokterá profese měla tak vysokou úmrtnost, protože každý vyložil špatně jen jednou. Proto se vykladačové mnohem častěji, než jiní mágové zaprodávali démonům Temného pána Henrexe, který žádal to nejcennější, duši. Zaprodaní vykladači byli jedinou sortou mágů, kteří po smrti nedostanou příležitost k očistě v Plamenném moři a k dalšímu znovuzrození. Ale vykladači otevřeně hlásali, že několik staletí privilegovaného života vystřídané službou na věčnosti je vlastně mnohem lepší...

Na Gwenovy vtípky stran pověstné neduživosti mágů, Janis zpočátku nereagoval. Teprve když ho Nemesijec znovu požádal, zda by si nemohl jeho meč potěžkat, tvrdě odsekl: „Kabát si klidně nechej, ale zbraně a ženské se nepůjčují.“

„Jsi přece vykladač,“ namítl Gwen, „tvou zbraní jsou karty.“

Odpočívali na břehu potoka, Janis rozložený v trávě zahleděný do šedavých oblaků se hořce usmál. „Dvojsečnou.“

„Co se na Erijenově dvoře stalo?“ zajímal se Gwen.

Janis zavřel oči a v duchu si události zrekapituloval. Čerstvě ovdovělý padesátník hrabě Erijen se shlídl v mladinké Odeře z Verneru. Neměl tušení, že už se jí dávno dvoří jeho syn, Erijen junior. Odera se bála starého hraběte odmítnout, hrála to na dvě strany. Provalilo se to poté, co otěhotněla. Erijen starší se skřípáním zubů rozhodl, že s dámou se ožení ten z nich, který je otcem. Netušil, že si o Odeřině tuplovaném poměru šuškaají i pomocníci v koželužně

pod hradbami. Byl ze staré školy a v potřebě udržet věc pod pokličkou, vykladači nic pořádně nevysvětlil. Pouze mistra Estebana pověřil, aby mu z karet zjistil, zda je otec Odeřina dítěte starý, či mladý.

Esteban měl tou dobou smrt na jazyku a polehával. Potřeboval čas k náležitému usebrání. Netrpělivý Erijen se vypravil na lov v domnění, že po návratu mu Esteban předloží odpověď. Esteban několik hodin meditoval a potom karty skutečně vyložil. Jenže dříve, než mohl výklad zprostředkovat, se jeho čas naplnil. Démon Temného pána přišel, aby si odnesl jeho duši. Mistr poprosil běsa o malé strpení, aby mohl poslední úkol dotáhnout do konce. Dostal půl hodiny odklad. Nechal přivolat svého bývalého žáka, který se tou dobou už stal osobním mágem Erijena juniora.

Když Janise po dlouhém hledání přivedli, spočíval Esteban v lenošce, sípavě dýchal, na voskově bílém čele perlily krůpěje potu. Doktor si právě balil tašku. „Vypadá to na mozkovou mrtvici. V takových případech si tělo buď pomůže samo, nebo je konec blízko. V pěti stech letech a s jeho prognózou...vždyť víte. Tady ani léčitelka nic nezmuže,“ poznamenal, než odešel.

Starý vykladač pohodil hlavou do kouta, kde na truhle v oblaku chvějivé tmy znuděně posedával rudě kropenatý Henrexův démon a ostrými nehty se špáral v zubech. Lidé vyjma školených mágů ho zachytit nedokázali, ale cítili se v jeho přítomnosti nesví. V napjatém tichu se Janisovy a běsovy oči setkaly. Démon uličnický mrknul, jako by dával najevo, že dělá jen svou práci. Vykladač mu pokynul a pak se sklonil k Estebanovi. Jeho duši čekala věčná služba u Temného

pána. Povzbudivě starce pohladil po hřbetu ruky a řekl: Co pro vás mohu udělat, mistře?

Jde o můj poslední...výklad..., vydechnul Esteban. Karty na...stole.

Janis tehdy neměl tušení, oč jde.

Řekni jeho milosti, že otec dítěte té... ženy je... chorý... Duševně chorý. Jestli se nebude léčit, zapříčiní... strádání...

Právě tehdy čas vypršel. Démon si omluvně odfrkl, vstal z truhly, položil Estebanovi pracku na čelo.

Staříčkový mág ustrnul s vytřeštěnými očima.

Janis vévodovi mistrův vzkaz beze zbytku vyřídil.

Vůbec netušil, co tím způsobí.

Chtěl jsem vědět, jestli otec toho děcka je mladý nebo starý! namítnul zaražený hrabě.

Ale to mi Esteban neřekl, pokrčil rameny Janis. Sdělil mi odpověď, kterou jsem vám přetlumočil, Vaše Milosti. Vypadá to, že ho ten výklad trochu vykolejil. Duševní nemoci jsou většinou vrozené a léčí se těžko. Vhodně zvolenou terapií je však možné chorobné sklony přemostit, podotkl bezezlostně. Zabírají meditační techniky a magické postupy, o kterých ví hodně vaše léčitelka Vera. Pokud jí toho člověka svěříte, mohla by ho ještě zachránit.

A tehdy se patricij konečně rozlít. Zbrunátněl, vykulil oči a začal řvát: *Tak ty ze mě budeš dělat šílence? Kdo ví, co vlastně Esteban vyložil! Že jsi neschopný, a podvodník k tomu, jsem věděl už dávno!* burácel s pěnou na pěstěném vousu. *Půjdeš do hladomorny a zítra na hranici!*

Když se dosyta vyřval, předal Janise vojákům, aby ho odvedli. Až mezi oslizlými zdmi mu došlo, jak klíčová v tomto případě nevědomost předmětu otázky pro něj vlastně byla. A že by vlastně byla rozsudkem smrti nejen pro něj, ale nejspíše i pro chudáka starého Estebana.

Starý hrabě totiž občas podléhal prudkým změnám nálad. V jedné chvíli byl samý úsměv, a vzápětí byl schopný na sloužícího, co upustil polínko, vzít pohrabáč. Někdy se vytrácel na celé dny do lesů a vracel se otrhaný a hladový. Nebožka hraběnka se pokaždé modlila k Senedě. Možná právě proto se Erijen junior odhodlal tak brzy převzít svůj díl zodpovědnosti. Nebývalo zvykem, aby se syn hned po návratu ze studií zapojil do správy panství, ale přesně to Erijen udělal. A nejen to. Dokonce otce požádal o souhlas, aby směl mít vlastního mága. Starý hrabě na Estebanova učedníka pohlížel skepticky, ale souhlasil. Určitě netušil, že Estebanův čas je spočítaný a už vůbec ne, co ukáže jeho poslední výklad.

Ještě téže noci Vera využila domácích zmatků a z hladomorny Janise dostala. Dokonce mu stačila sbalit nejlepší oblečení a dostatek peněz. Chtěl, aby utekla s ním, ale tvrdila, že by ho cestou jenom zdržovala.

Ted' po třech týdnech mohl jen doufat, že je v pořádku.

„Tak si to nechej pro sebe, tajnůstkáři,“ vyrušil ho z myšlenek ublíženě Gwen.

„Podrobnosti té záležitosti ani nestojí za to vzpomínat,“ řekl ponuře Janis. „A vůbec, dodržujeme etický kodex. Musíme být

diskrétní. Jak by se ti líbilo, kdybych o tom, co jsem vyložil tobě, každému na setkání vyprávěl?“

„Tss!“ prskl Nemesijec, „že by mágové měli čest?“

Janis se rozchechtal. Gwenova poznámka ho ani v nejmenším neurazila. Mágové skutečně žili podle vlastních pravidel a o cti se v jejich případě mluvit nedalo. „Máme pud sebezáchovy,“ řekl, když se uklidnil. „A ten nám radí tajnosti klientů neprozrazovat.“

„I když tě pak honí jako divou zvěř?“ zapředel Gwen.

„Týkalo se to výkladu,“ přiznal Janis, „který udělal Esteban. Protože náhle zemřel, musel jsem výsledek přetlumočit já.“

Gwen právě přikládal do ohně. Jak byl zaujatý, šermoval s větví jako s krátkým mečem. „A to, cos Erijenovi řekl, ho tak nasralo, že...“

„Jo,“ přisvědčil Janis. „Hlavně se chtěl zbavit nevídaného svědka. Přísahal, že jsem ho předpovědí urazil a že jedinou kompenzací je smrt.“

„Tfuj,“ zaklel Gwen, „daremná vysoká šlechta. A jak se k tomu postavil Erijen mladší? Byl to přece tvůj přítel!“

„Tatík ho pro jistotu posadil do chládku,“ ušklíbnul se Janis. „A nenech se mýlit. Druhým pravidlem, kterému nás ve škole učili, je že mág žádné přátele nemá.“

„To by mně zajímalo proč?“ dorážel společník.

Janis jen mávl rukou a raději mlčel. Nechtěl Nemesijce urážet, ale tím, co by mu řekl, by toho docílil.

+++

Další dva dny jim zabrala cesta k Senedinu Jezeru. Z opevněné terasy hotelu na Krásné vyhlídce přes stříbrnou jezerní hladinu odhadovali dobu jízdy k hraničním hřebenům na obzoru. Měli by je překonat během tří dnů a přes Trajanínská soliska se poměrně bezpečně dostat do úrodného údolí řeky Morfeny a pak dál do hlavního města Akezonu.

Nazrzlá číšnice pokládala talíře na stůl, vychvalovala křehkost telecího a sílu jablkovice a dávala si záležet, aby jí to trvalo co nejdéle. I přes ostrý horský vítr předváděla hezky klenutý hrudník v úsporné košilce a pod lemem krátké sukně nahá kolínka bez punčoch. Ještě, než odběhla, ohromila je oznámením, že hledá ženicha, a oni dva že se jí tuze líbí.

Tehdy si povšimli, že je neznámí lidé pokládají za příbuzné.

„Není divu,“ uchechtl se Gwen, „naše šaty šila tatáž krejčová. Tmavá barva z vlasů už se ti vymyla, oba jsme stejně urostlí, i když já jsem mnohem hezčí.“

Janis rozpačitě pohodil hlavou. Bylo to zvláštní. Tak lehce jako s Gwenem se ještě nikdy v životě necítil. Nebe bylo vysoko, vzduch voněl čistotou a z dálky se ozýval dívčí smích.

Zdrželi se přes noc a o vdavekchtivou Flewii se podělili, čímž Janisovo pravidlo, že zbraně a ženské se nepůjčují, padlo.

Gwenovo naléhaní, aby zůstali aspoň do oběda, Janis rázně zamítnul. „Klidně se tu i ožeň, jestli ti nevadí, že budeš mít chlupaté děti. Králem se staneš tak jak tak, ale já musím dál.“

„Raději půjdu s tebou,“ bručel Nemesijec.

Celý den cestovali dubovými a olšovými háji rostoucími podél jezera. K večeru dorazili do skal. Utábořili se v místě, kde se za Druhého věku těžil stavební kámen. Oheň rozdělali pod skalním převisem. Přikládali suché větve, aby kouř nepřilákal skalní skřety. Teprve tehdy porušil voják uražené mlčení a chtěl vědět, co bylo míněno těmi chlupatými dětmi.

„Podle tvaru a barvy obočí byl otcem té dívky skalní skřet,“ řekl vykladač.

Gwen vykulil oči. „Blbost! To by měla šedivou kůži!“

Vykladač chtěl vysvětlit, že míšenci dědí podobu různě, ale pak si vzpomněl na jednodušší důkaz. Vybavil si pokožku Flewiiných nohou dodrásanou tupým nožem, jak se děvče snažilo zbavit bujného ochlupení. „Lidské šenkýřky si neholí nohy,“ broukl sarkastickým tónem, „ale jsem ten poslední, kdo by se nad něčím takovým ošklíbal.“

„Fujtajbl!“ vydechl Gwen. „To už bys rovnou mohl chodit třeba s léčitelkou.“

Janis nevzrušeně pokrčil rameny. Přesně tak tomu totiž bylo. Gwenovi o tom ale vyprávět nehodlal. Otevřené vředy na kůži, prostřednictvím kterých léčily choroby, tyto ženy spolehlivě stavěly na nejspodnější příčku žádoucích partnerek. Doufal, že až se Erijen junior dostane z vězení, o Veru se postará. Také věřil, že Vera uchrání Wrtenův obraz, který si k ní dal do úschovy.

Jeho výraz ale Nemesijce nenechal na pochybách. „No to mě podrž! Tys nějakou měl?“ rozchechtal se. „Ledaže by s řemeslem začínala! Ale to je přece nesmysl. Přicházejí znetvořené rovnou z Trnitého ostrova. Jak jinak by nabyly praxe?“

„Jen zasvěcení vědí, že výskyt anamnestických vředů je omezen na ruce a tvář,“ řekl chladně Janis. „Jakmile se vymotala z léčitelského hábitu a vykoupala v gremenkovém nálevu, aby se zbavila pachu nemocných, těch šesti pupínků na tváři jsem si ani nevšimnul.“

„Strašné,“ vybafnul zcela bledý Gwen.

TRAJANÍNSKÁ SOLISKA

Slunce se klonilo k západu, když na hřebeni Vahadlové hory překročili hranice do Akezonu a počali sestupovat dolů k neplodným Trajanínským soliskům. Stezka byla úzká a koně neklidní. Sesedli a vedli je za sebou. Nechtěli riskovat závrať, disciplinovaně civěli přímo pod nohy. Viditelnost byla tak dobrá, že v dáli na obzoru za Gondotskou pahorkatinou viděli obrysy posvátné Jestrábí hory, kde na konci Druhého věku sahíjinové na hlavu porazili krenevy. Podívaná Gwena inspirovala. Prohlásil, že cesta lépe uteče, když zabaví mozek a začal deklamovat Diruviónovy hrdinské eposy o Konečném zúctování.

Podle toho, že ovládal veršované verze, Janis uznal, že v řečech o vzdělání nepřeháněl.

Nemesijcovy recitace Janisovi připomněly otroka z přístavní hospody. Přemýšlel, zda to, co o zatracených věděl, doposud platí.

Božská rasa krenevů vládla Tenerisu po tisíciletí. Smrtelníky nijak nešetřili. Využívali je při zábavách i šarvátkách stejně, jako lidé na poli tažná zvířata. Ačkoliv byli krenevové nejsilnější a jejich pýcha byla nesmírná, nebyli jedinými svého druhu. Konkurovali jim mladší a méně početní sahíjinové. Tyneon, jejich král, nechtěl s krenevy bojovat. Navrhoval králi krenevů, Senedonovi, se o moc nad Tenerisem podělit. Senedon se mu ale vysmál.

Sahíjinové vsadili na smrtelníky a jejich víru. Namísto, aby si úctu a obdiv vynucovali terorem, zvolili přístup, se kterým se krenevové

nikdy neobtěžovali. Za podpůrné modlitby nabídli laskavou péči a pro krenevy slíbili trest. A lidé, kteří si doposud nikdy nebyli jisti, kdy se krajem přežene plamenná smršť, protože si krenevové usmysleli zahrát ohnivý kulečník, jim s radostí vyhověli. Právě lidská víra sahající v rozhodující bitvě posílila. Až později poraženým došlo, že většina jejich služebných démonů se přidala na stranu vítězů dávno před bitvou.

Nastal čas plnit sliby.

Jak lépe mohli noví bohové dokázat svou moc, než věnovat své poražené nepřátele věrným smrtelným poddaným? Obrali krenevy o tvořivou moc a svrhli je na tržiště hlavních měst velkých teneriských říší. Nesčetní synové poloboha Sebasse si vzali na starost dražbu. Poznamenané kletbou, která krenevy nutila držet se v blízkosti toho, kdo za ně zaplatil, je vydražili výhradně do královských a vévodských rodů s podmínkou předkupního práva jen další vladařské rodině.

Alespoň jeden správně ujařmený krenevský otrok patřil v nejvyšších kruzích k nezbytnému doplňku dvora.

Navěky zbavení tvořivé síly, ale stále nesmrtelní, a proto nesmírně odolní krenevové se propadli na samé dno. V kontrastu s někdejší velkolepostí nebylo v širém světě ubožejších tvorů tím spíše, že lidé si nové poměry patřičně užívali. S oč větší láskou vzhlíželi k novým bohům, o to větší opovržení projevovali těm předchozím.

Jeden by řekl: Dobře jim tak, když neznali míru. Donedávna nad tím Janis nijak zvlášť nepřemýšlel. Ale po zážitku s nařvaným Bonetem mu vytanulo na mysl, že dvě stě let poroby je docela dost.

Současní bohové sice hlásají doktrínu lásky a hřejivé péče, ale ve skutečnosti nejsou lepší než ti předchozí. Jsou jen mazanější. Své nešvary zahalili závoji mystérií, hlad po obětech zdůvodnili potřebami rituálů.

Přiblížili se k plácku, odkud se cesta zvolna rozšiřovala. Jak sestoupili z nejstrmějších úseků, lišejníky na srázích vystřídaly zakrslé borovice a bylo patrné, že odtud už bude možné znovu se vyhoupnout do sedel. Gwen zabraný do líčení scény bloudění posledních poražených krenevů po bitevním poli právě ústy pomyslného příslušníka poražené rasy teatrálně zalkal:

„Dosti půtek, Tyneone,
Ušetři nás Starorodé
dopřej času k nápravě!“

Janis už otevíral ústa k námitce, že právě této pasáži vůbec nevěří. Kdo z poražených, kteří na bojišti dokázali vydržet až do hořkého konce, by byl ochoten takto prosit? Jistě, našli se i zbabělci, ale ti do poslední bitvy, o které se vědělo, že je předem prohraná, vůbec nenastoupili...

Ale Gwen vzápětí klesl hlasem a jako nejvyšší sahíjin zaburácel:
„Poslední vám šanci dávám
Krenevové nehodní
Věčnost v blátě, prachu, tichu
Rabskou službou smrtelným
Divých vášní ujařmení
Kéž přivodí poučení
Kyne šance k zhodnocení

Každých sto let dovršení

Vítěz bude oslaven

Jeho slovo zákonem

Poražený jsa očištěn

mystickým plamenem

Gwen dokončil, a v očekávání pochvaly se na Janise vítězoslavně podíval.

Vykladač zamyšleně krčil čelo. Pasáž týkající se promluvy Tyneona k poraženým, ve které po sto letech pokání sliboval jakýsi rituální souboj, byla do Diruviónových svitků přidána až dvacet let po jejich prvním vydání. Zde se skrývaly i kořeny úloví, že svět se otřeše, až se krenev usměje, způsobené chybnými překlady prvních verzí ze starodwentenštiny do gondotštiny, kde si jakýsi mnich slovo „poučení“ vyložil jako „pousmání“. Učenci na Trnitém ostrově se o autorství přeli nejméně sto padesát let. Vítězila hypotéza, že se jedná o zpotvořenou verzi proroctví Běsky z Gondotu, pojednávající o zúctování v čistě symbolické rovině. Za celých dvě stě let od porážky se totiž nestalo, aby se rozdělení moci byť jen náznakem pozměnilo. Mladorodí na rozdíl od Starorodých na Teneris osobně nevstupovali, protože, jak ústy svých diákonů hlásali, nechtěli opakovat chyby předchůdců. Tato pasáž ovšem slibovala, že by v budoucnu mohlo dojít ke vzácné výjimce a veřejnost romanticky prahnoucí jak po fyzické boží přítomnosti, tak po obětech, tyto verše milovala. Podle legendy, která se mezi lidmi rozšířila, měli krenevané dostat každých sto let příležitost k rehabilitaci. V žádných literárních pramenech však nebyla zmínka, s kým by měl onen pomyslný

šampión vlastně bojovat. Nebylo žádných důkazů, že by k pokusům o výzvu vůbec došlo. Nepodařilo se to před sto lety, nepodaří se to ani nyní, když je dvousetleté jubileum vítězství sahíjinů za dveřmi. Světová hierokracie na řeči o obnově víry pohlížela dotčeně, protože napadaly samotnou její kompetenci. Nic takového přece není zapotřebí. Celé to byla jen pohádka.

Janis se rozhodl Nemesijce vyvést z omylu. Zarputile pohodil hlavou, nadechl se, ale v tom si všimnul nepatrného záblesku na okraji zorného pole. Mohl to být odraz lístku osiky. Až na to, že tak vysoko v horách rostly jen jehličnany.

„Pozor!“ křikl, současně tasil a otočil se vzad, čímž se ocitl tváří v tvář dvěma maskovaným přihrbeným postavám s krátkými blýskavými mečiky.

Útočníci doplatili na svou sebejistotu. Prvního stačil skopnout ze srázu a druhého rozpáral plebejským chvatem od třísel až k hrudní kosti, kterou rozřal a jeho čepel se zarazila až o páteř. Když vytahoval meč z ničemova hrudníku, zaslechl chroptění a teprve tehdy měl čas se podívat, jak je na tom Gwen, který šel po stezce jako první. Ale Nemesijec nezlamal. U jeho nohou ležela dvě těla. Jedno nehybné a druhé se ještě svíjelo.

Slunce už téměř zapadlo, ale pod příkrovem nízkých olověně šedivých mračen v rozptýleném světle pozorované výjevy získávaly velmi jasné kontury. Na úzké pěšině, kterou z jedné strany lemovala horská stěna, a z druhé výhled do krajiny a propast, mohl Janis sledovat celý výjev na pozadí fialovo modré oblohy v podivném přísvitě.

Gwen se právě napřáhl a se zařatými čelistmi, výrazem typickým pro všechny vojáky, zraněného dorazil. Lapka se naposledy vzepjal, krátce vykvikl a ochabl. Přesto, že obdobnou scénu Janis neviděl poprvé, jeho srdce sevřela ledová pěst.

Když k němu Gwen vzhlédl, výraz jeho očí byl prázdný. „Do krysí prdele,“ procedil skrze zuby a špičkou boty se dotkl křečovitě sevřené pěsti dosud svírající krátký masivní meč. Hřbet ruky potažené šedivou kůží byl porostlý hustými šedobílými chlupy. Horní část hlavy mrtvoly navlečené v hnědé krvi prosáklé tunice, kryla černá kukla s otvory pro oči. Zpod kukly se ježil šedivý chomáč vousů zakrývající krk. Oba zbývající mrtví vyhlíželi obdobně, snad jen ten Janisův měl vousy o něco řidší, že byla viditelná i tenká rýha široce vykrojených úst. Jen o jedné rase se vědělo, že pokud se její příslušníci vydají na vražednou misi, nikdy neútočí s odhalenými tvářemi. Obcházeli tak prastarý zákaz bezejmenné netrebské bohyně, která je stvořila. Prý prohlásila, že si nepřeje, aby její dítko tváří tvář obcovala s násilnou smrtí. Přestože byli netrebové vybiti před tisícovkami let, skřetové z piety ten příkaz stále dodržovali.

„Skřeti,“ konstatoval vykladač, „ale ten, kterého jsem shodil, byl určitě člověk. Měl pomalé reflexy a jeho pleť měla růžový odstín.“

„Možná míšenec jako ta šenkýřka,“ podotkl Gwen, sklonil se k mrtvole.

„Nejspíš,“ pokrčil rameny Janis.

Poté, co těla prořacovali, je skulili ze srázu a pokračovali už v sedlech dál. Spěchali do bezpečnějšího terénu dříve, než padne tma. „Už chápu, proč jsi na ten meč tak háklivý,“ utrousil na půl úst Gwen.

„Tak si to nechej pro sebe,“ broukl Janis.

„Proč?“ zajímal se Nemesijec.

„Nedovedeš si představit, jaké to je, být neustále ve střehu a čekat, že tě rozzuřený dav vytáhne z postele, vyvleče na rynek a zapálí pod tebou narovnaná polena.“

+++

Sestoupali do údolí, mířili směrem k Trajanínským soliskům. U paty srázu leželo roztráštěné tělo čtvrtého útočníka. Zpočátku chtěli ostatky jen minout a utábořit se v dostatečné vzdálenosti, ale když se žalostná hromádka křečovitě otrásla, sesedli. Bylo s podivem, že ještě žil. Páteř i údy několikrát zpřelámané a zvrácené do nepřírodných úhlů, tvář otoky změněná k nepoznání s očima sotva patrnými v tenkých škvírách. Musel trpět strašlivými bolestmi. V nehybném vzduchu už visel lákavý příslib smrti, jen najít někoho, aby tu záležitost popostrčil. Jakmile je umírající zpozoroval, jeho rozbitá ústa se otevřela a těžká víčka sebou několikrát škubla.

Gwen vytáhl meč.

„Odpusť,“ zasténal lapka tence, ale přesto srozumitelně, „že jsme nepoznali... krále.“

Gwen se na okamžik zarazil a pak s nevěřicným výrazem trápení ukončil.

+++

„Je něco takového možné?“ lamentoval Gwen, když usínali potmě o tři ektereny dál.

„Byl napůl mrtvý,“ povzdechl si vykladač, „takže už sbíral informace z vnějších vláken sítě. Není vyloučeno, že tam skutečně narazil i na záležitosti týkající se tvého předurčení. Šokovalo ho, že málem zavraždil příštího krále.“

Gwen se potěšeně uchechtl. „Já tomu snad opravdu uvěřím. Ale jedno ti povím. Jestli to klapne, z tebe udělám vévodu. To přísahám.“

„No,“ ozval se ze tmy vykladač, „nás na Trnitém učili, že si od lidí nemáme příliš slibovat.“

„Copak vy sami k lidem nepatříte?“ prskl našťavaně Gwen. „Vlastně o tobě nic nevím, zatímco ty o mně víš skoro všechno.“

„Nemáš tolik žvanit,“ usadil Gwena společník.

„Ohohohó! Vyplatí se, když o sobě spolucestující leccos vědí. Byl bych mnohem klidnější, kdybych už od začátku věděl, že si s tím mečem poradíš. A dál? Co ještě umíš kromě vykládání karet? Odkud pocházíš? Z jaké jsi rodiny?“

„Jsem sirotek,“ zavrčel vykladač.

To o sobě opravdu vůbec nic nevíš?“

Janis obrátil oči v sloup. „Rodinu stihlo neštěstí.“

„Nějaká pohroma? Kde k tomu došlo?“

„Byl jsem ještě dítě,“ zněla odpověď.

„Tak se o tebe postarali příbuzní,“ domýšlel se neodbytný Gwen.

„Zemřeli,“ odsekl Janis. „Ztratil jsem se v divočině a po čase jsem se dostal na Trnitý ostrov. Nejdřív jsem tam pracoval, potom studoval.“

„A jak se stalo, že jsi právě vykladačem? Vždyť je to...o hubu. Proč nejsi třeba věštcem nebo zařikávačem?“

„No,“ zašklebil se Janis, „moc vybírat jsem si nemohl.“ Vykladačem vlastně nikdy být nechtěl, ale protože neměl na školné, musel brát, co bylo. Byl to jediný obor, kde se dalo studovat na stipendium. Sponzoroval ho arciprelát Fteren, nejvyšší diákon Temného pána. Na tuto specializaci se nikdo zvlášť nehrnul. Vykladači, pokud se chtěli dožít alespoň středního věku, se prostě museli zaprodát, jinak dříve či později udělali chybu a končili v ohni. Se stipendiem si Janis mohl žít jako kníže, ale místo toho si zaplatil ještě studium dalších dvou oborů, věštění a přivolávání. Právě díky studiu přivolávání získal bojový výcvik, protože přivolávači by bez něj konfrontaci s démony nepřežili. Viděl Gwenovi na nose, že právě tohle by od něj moc rád slyšel, ale přinutil se mlčet. Stačilo, že si ho kvůli tomu tolikrát dobíral Trsuah.

„A je pravda, že každý vykladač je svému mecenáši zavázán životem? Že je to součástí smlouvy?“ dotíral dál Gwen.

Janis se na něj soucitně podíval. Formulace zněla trochu jinak, ale nebylo účelné tyto informace rozšiřovat. Smlouvy bývaly obvykle dvě. Jedna s mecenášem a ta druhá s Temným. V té druhé šlo o duši a podrobnosti byly pro uši nezasvěcených zapovězené. Janis na Trnitém ostrově nelitoval času, a studiu mysteria Temného pána se věnoval. Docházel na soukromé hodiny a nakonec se v chrámu Temného pána podrobil nejnižšímu svěcení. Měl za to, že takto bude zaprodání odolávat snáze. Naplánoval si odvěké dogma, že vykladač může fungovat jedinečně, když se zaprodá, prolomit.

„Z tebe, aby všechno páčili heverem,“ postěžoval si otráveně Nemesijec. „Pověz mi alespoň, jak zní první pravidlo.“

„O čem to mluvíš?“ ošil se vykladač.

„Ještě v Nemesii jsi říkal, že mág přátele nemá. Že je to druhé pravidlo. Přesto ti přátelství nabízím. Teď bych chtěl znát ještě to první pravidlo.“

„Praví se v něm, že nikdy nemáme říkat více, než co je nezbytné,“ řekl upjatě Janis. Poučka zněla v originále jinak. Doslova: *Neházejte perly svíním*, ale pro nezasvěcené uši zněla příliš hrubě.

„Měl bych se teď urazit?“ zavrčel Gwen.

Janis se mu podíval do očí. Teď ve tmě se v nich odrážely plameny z ohniště, ale stále působily stejně průzračně jako za bílého dne. Zastyděl se. „Ne. Vážím si tvé nabídky. Nepřeslechnul jsem ji, i když to tak vypadalo. Dlouho jsem byl sám. Vlastně celý život. Tak dobrá, Gwene, budoucí králi. Přijímám.“